

Управління культури, національностей релігій та туризму
Хмельницької обласної державної адміністрації
Хмельницька обласна універсальна
наукова бібліотека імені Миколи Островського

Правова освіта — вимога часу

Методичні поради

Хмельницький
2015

67.9(4УКР-4ХМЕ)+78.342(УКР-4ХМЕ)

П 68

Правова освіта — вимога часу: методичні поради / Упр. культури Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського. — Хмельницький, 2015. — 24 с.

Друкується за рішенням Науково-редакційної ради Хмельницької ОУНБ ім. М. Островського від 24.12. 2015 р., протокол № 20.

Укладачі: *Заморока А.В., Шеїн О. М.*

Відповідальна за випуск: *Синиця Н.М.*

© Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського, 2015

Правова освіта — вимога часу

Правова держава починається з громадянина, який знає, розуміє і поважає Закони своєї країни. А завдання бібліотек – забезпечити вільний доступ кожної молодої людини до правової інформації, сприяючи розбудові демократичного громадянського суспільства.

В умовах становлення України, як суверенної і незалежної правової держави, особливо важливого значення набуває виховання у молоді правової культури. Правова освіта молоді має здійснюватися в органічному поєднанні з реальними подіями, щоб вона усвідомила свій нерозривний зв'язок з іншими членами суспільства, відчула відповідальність перед державою, громадянами якої вона є.

Досвід роботи бібліотек показує, що основними завданнями правового виховання молоді є:

- формування етичної позиції, правової і політичної культури молоді;
- профілактика правопорушень серед підлітків і молоді засобами бібліотечного впливу;
- надання інформаційної підтримки молодим користувачам, що потрапили в зону юридичного, соціального конфлікту;
- формування у молоді відношення нетерпимості до аморального способу життя і протиправних вчинків.

Без знання права молодій людині вступати в життя складно. Сумна статистика сьогодення свідчить, що 70 % скоєних злочинів здійснюються у стані алкогольного сп'яніння,

45 % скоєних злочинів молоддю допущено тому, що підсудні виявили неповагу до закону. Але незнання не звільняє від відповідальності. Кожен молодий громадянин повинен володіти хоча б необхідним мінімумом правових знань, знати свої права і обов'язки, які покладає на нього законодавство, знати, куди і як звернутися за захистом.

Виходячи з того, що бібліотека найбільш доступна установа, яка володіє певними інформаційними ресурсами з питань права і зобов'язана забезпечувати реалізацію права людини на інформацію, головне її завдання в роботі з молоддю – це надання загальнодоступної правової інформації і формування у юнацтва високого рівня правової культури.

Побудова правової держави починається з виховання у молоді почуття відповідальності за свої дії і вчинки, широкого інформування кожного про його права і обов'язки. Найповніше ці завдання вирішуються бібліотеками при реалізації комплексних програм правової освіти молоді, які мають особисте цільове спрямування на розвиток кожної дитини чи підлітка. Для забезпечення інформаційно-бібліографічного обслуговування і здійснення просвітницької діяльності з питань виховання правової культури доцільно створити цільову комплексну довгострокову Програму для молоді з правового захисту, освіти та виховання правової культури під назвами «Права людини – твої права», «Уроки права – уроки життя», «Молодь і правова культура», «Молодь і суспільство: правова освіта».

Можна створювати більш вузько направлені цільові програми, наприклад:

- формування правових знань та превентивного виховання молоді;

- профілактична програма із запобігання шкідливих звичок спільно з медичними працівниками;

- програма з профілактики правопорушень, соціальної адаптації та профорієнтації важких дітей та підлітків з залученням працівників центрів зайнятості, правоохоронних органів;

- цільова творча програма морально-правового виховання учнів спільно з педагогічними колективами навчальних закладів;

Створюючи такі програми потрібно приймати до уваги наступні аспекти:

■ молодь перш за все необхідно знайомити з основами демократії, оскільки вона не знає, що таке свобода, особа, правова держава;

■ про закон потрібно говорити професійно, захоплююче і доступно, необхідно використовувати такі форми правової освіти, які дійдуть не тільки до розуму, але і до серця кожної молодої людини;

■ бібліотека, виконуючи свою основну функцію, — інформаційну, повинна стати своєрідним посередником між молодими людьми, які потребують правових знань, і організаціями, які займаються розповсюдженням цих знань професійно;

* цільова програма дозволить вести роботу по формуванню правової культури не епізодично, від випадку до випадку, а системно, маючи за собою певну мету, завдання і шляхи вирішення поставлених завдань.

Для того, щоб читачі мали можливість краще орієнтуватися в правовій інформації бібліотеки важливо відкрити тематичні рубрики правової тематики: «Державне регулювання», «Місцеве самоврядування», «Система органів юстиції», «Права жінок», «Виборче право», «Гендерна політика» та інші. Доцільно також формувати папки – досьє з інформаційних матеріалів про права людини в Україні і світі, з роз'яснювальної роботи щодо прав виборців напередодні виборів, з пенсійного законодавства, екологічних, культурних та тендерних прав сільських жителів, дитячої та молодіжної політики, інституту президентства тощо. На основі наявних інформаційних ресурсів можна скласти рекомендаційні списки літератури з питань правого захисту молоді, пам'ятки, адресовані дітям і дорослим. Також на інформаційних стендах можна надати інформацію про телефони і адреси, по яких підліток може звернутися в надзвичайних обставинах.

Реалії сьогодення не можуть в повному обсязі забезпечувати реалізацію права людини на інформацію. Відсутність необхідної інформаційної правової бази в багатьох сільських бібліотеках через об'єктивні причини (нестача літератури з права або повна її відсутність) з одного боку, а з іншого – зростаюча потреба населення в соціально значимій правовій інформації можуть надихнути центральну бібліотеку на створення програми по забезпеченню колективним користуванням певними інформаційними ресурсами всередині бібліотечної мережі, яка передбачала б, наприклад, видання інформаційних випусків на правознавчу тематику із подальшим їх розповсюдженням через бібліотеки-філії, що забезпечить доступність правовій інформації будь-якому жителю села. Формування фактографічної інформаційної бази на основі цих видань дозволить проводити систематичне індивідуальне

інформування представників органів місцевого самоврядування, громадських організацій, соціальних працівників тощо.

Пріоритетну роль у правовому вихованні мають відігравати активні форми масової роботи, які стимулюють творчість, ініціативу, самостійне та критичне мислення у підростаючого покоління і базуються на принципі багатосторонньої взаємодії. До активних форм належать різноманітні види дискусій, ситуаційно-рольових ігор, ігри-драматизації, «мозкові атаки», інтелектуальні аукціони, тренінги, методи аналізу проблемних ситуацій. Мета даних заходів – з'ясувати, наскільки молодь обізнана про свою відповідальність перед законом, перед суспільством. Як правило, таким заходам передуює підготовча робота: це виставки літератури по даній темі, різні огляди, бесіди, презентації законодавчих документів, місячники правової просвіти і т. д.

Необхідно передбачити широкий спектр інформаційних форм роботи, не забуваючи про вже апробовані, які засвідчили свою ефективність, а саме — дні, декади, місячники та тижні правової культури, Дні спеціаліста, Дні правової книги тощо.

Постійними повинні стати заходи до чергових річниць прийняття Конституції України із розміщенням тематичних виставок літератури з правознавства на тему «На сторожі прав людей поставимо закон», «Із історії української Конституції», «Конституція – наш спільний крок до майбутнього», «Головний оберіг української держави», «Держава. Молодь. Закон». Уроки громадянського виховання «Конституційні обов'язки громадян України», «Конституція – наш спільний крок до майбутнього», «Конституція України – символ незалежності держави», конституційні читання, диспути, лекторії, правові навчання «Вибори і закон», «Молодь і право», «Демократія в дії», «Ми —

громадяни», уроки права «Будуємо фортецю Закону», «Чи знаєш ти свої права?» і т.д.

Бібліотеки в своїй діяльності повинні прагнути відобразити не тільки стосунки між особою і законом, але і розширити межі правосвідомості молоді, торкаючи сферу бізнесу, ділового партнерства, соціальних стосунків. Особливо це стосується роботи з молоддю, що вчиться, і молодими підприємцями. Випускаються пам'ятки читачеві, інформаційні бюлетені, правові листки по економіці, малому бізнесу. Оформляються книжкові виставки: «Економіка сьогодні», «Вільна людина – вільний світ», «Економіка і бізнес», «Твої права» та ін.

Успіхом у молоді будуть користуватися заходи:

- «Правова невідкладна допомога», «Захист прав дітей у світі», «12 порад про те, як вести себе при ДТП, щоб заощадити час і гроші» – година корисних порад;

- «Територія закону», «Твої права — твоя фортеця», «Закон має слугувати людині» – зустріч з юристом;

- «Етика ділових стосунків», «Свобода слова та права людини», «Закон і право для всіх єдині» – огляд літератури;

- «Твій помічник Інтернет», «Права жінок та гендерна рівність», «Про авторське право і суміжні права», «Захист прав споживача» – інформаційна година.

Не менш цікавими можуть бути диспути чи дискусії, які матимуть резонанс серед молодіжної аудиторії, на такі теми як:

■ «Бізнес, злочинність і розпуста тісно переплелись», «Підліток: злочин і безкарність?», «Дитяча проституція – це злочин перед майбутнім», «Злочинність у підлітковому середовищі»;

■ «Наркобізнес та національна безпека», «Наркоманія – шлях у безодню», «Мої права в моєму навчальному закладі», «На порозі дорослого життя», «Біля небезпечної межі»;

■ «Корупція — жахлива реальність сьогодення», «Правам людини – європейський рівень», «Дорога в безодню», «Життя без майбутнього».

Необхідну правову підтримку повинні надавати бібліотеки і призовній молоді. Головна і основна мета роботи з цією категорією користувачів — підвищення рівня обізнаності про свої права допризовної молоді.

Найбільш яскравим прикладом цілеспрямованого правового захисту призовників будуть розроблені в рамках патріотичного виховання підростаючого покоління цикли заходів з правової освіти. В бібліотеках районів можна провести наступні заходи:

■ правова година «Закон, мораль, совість», «Життя дає уроки непрості», «Закон для тебе і про тебе»;

■ бесіда «Правові основи військової служби», «Вітчизна слави й доблесті край», «Захисники Вітчизни серед нас», «Величне ім'я: Захисник Вітчизни!», «Синам – Україну захищати»;

- стенд «Закон про мене і мені про закон», «Правовий калейдоскоп», «Безпека дорожнього руху – це життя», «На допомогу переселенцям із зони АТО»;

- година корисних порад «Азбука права»; «Корисні поради цивільним», «Ваші права при затриманні»;

- урок-гра «Подорож до країни закону та права», «Сім'я і право», «Як закон регулює працю», «Кримінальний процес та його учасники».

Всі ці заходи бібліотекарям бажано проводити в тісній співпраці з юристами, працівниками правоохоронних органів, представниками влади та громадських правозахисних організацій, підключаючи спеціалістів відділу у справах сім'ї і молоді, соціальної служби, освіти, що сприятиме підвищенню рівня правової культури, набуття молодими громадянами сталих правових знань та формування у них чіткої громадянської позиції.

З кожним роком все більш гострою стає проблема алкоголізму, наркоманії серед неповнолітніх і молоді. Сьогодні до групи ризику можна без перебільшень віднести всіх. Тому одним з пріоритетних напрямів в боротьбі з розповсюдженням цих негативних явищ є профілактика асоціальної поведінки молоді. І тут особливу зацікавленість молоді можуть викликати нестандартні форми роботи, наприклад, рольові ігри з проблем наркоманії «Дорога у безодню», «Світ без наркотиків», «Наркоманія – небезпека для молоді», з проблем зловживання алкоголем «Умій сказати – ні», «Ні, наркотикам та алкоголю», «Паління: образ непримиренного ворога». Корисними для молоді будуть заходи за участю запрошених гостей – лікарів, наркологів, які розкажуть про захворювання, причиною яких є шкідливі звички. Назви заходів такі: «Мрія може залишитися

мрією», «Знати, щоб не оступитися», «Наслідки шкідливих звичок» тощо.

Залучення читачів до здорового способу життя – один з найважливіших напрямів роботи бібліотек, завдання яких – бути ініціаторами гуманітарних технологій на шляху входження молодої людини в соціум. Велика увага в цій роботі повинна приділятися інформаційній підтримці фахівців, що працюють з молоддю, – медикам, педагогам, співробітникам правоохоронних органів і соціальних служб. Фахівцям повинен надаватися весь спектр інформаційних послуг книгозбірні, всі її багатоаспектні ресурси: довідково-бібліографічний апарат, довідково-правова література, періодичні видання, інформаційно-бібліографічні досьє (папки газетно-журнальних статей), електронні повнотекстові бази даних, ресурси Інтернет, тематичні картотеки, що містять статті з періодичних видань. Ці ресурси можуть широко використовуватися фахівцями в роботі з важкими підлітками та з метою профілактики бездоглядності і правопорушень серед неповнолітніх.

Ефективною формою роботи є молодіжні клуби, як об'єднання, що сприяють задоволенню різнобічних інтересів та потреб молоді у підвищенні своєї правової та громадянської культури. В клубі проходить апробація нових методів і прийомів, демократичних форм роботи з молоддю. Саме тут реалізується принцип добровільного членства, тематичного самовизначення, самоуправління, самоосвіти, колективного підходу до реалізації прийнятих рішень, індивідуалізації форм і методів роботи, спрямованості на досягнення соціально-значущого результату.

Діяльність клубів підпорядковуються такій меті:

- ознайомлення користувачів з основами права;

- виховання у них почуття відповідальності за свої вчинки;
- повага прав інших людей;
- вміння використовувати теоретичні знання і права у різноманітних ситуаціях.

Заходи таких клубів бажано проводити в тісній співпраці з юристами, працівниками правоохоронних органів, відділів у справах сім'ї і молоді, представниками влади та громадських організацій, студентами-правниками тощо. Тематичний план роботи клубу можна скласти або напередодні нового календарного року, або навчального за участю членів активу клубу та працівників бібліотеки. Необхідним елементом роботи є проведення соціологічних досліджень щодо окреслення кола питань, які цікавлять користувачів. За результатами досліджень уточнюється тематика засідань.

Для прикладу пропонуємо примірну тематику засідань молодіжного клубу правових знань «Держава. Право. Громадянин»:

1. Світ дитинства, захищений правом;
2. Право в нашому житті;
3. Конституція України – гарант незалежності;
4. У тебе завжди є вибір;
5. Біблійні заповіді як першоджерело морально-правових законів духовної свободи;
6. Основні права та обов'язки громадян – учасників виборчого процесу;
7. Моральні і правові норми в житті людини;
8. Правам людини – європейський рівень поваги та захисту;
9. Молодь управляє конфліктом;

10. Гендерний паритет в українській родині;
11. Виховання міжкультурної толерантності: об'єднуємо зусилля;
12. Правопорушення неповнолітніх як соціальне явище;
13. Гуманізм як тип свідомості і спосіб життя громадян України;
14. Жінка і суспільство;
15. Не пройди повз знедолену душу.

В рамках таких засідань можна проводити консультації, бесіди на теми «Скільки коштує безкоштовна освіта?», «Курити чи не курити?», «Ти попав в міліцію», «Як не стати жертвою злочину», а також вікторини з питань правової просвіти «Знати закон – бути освіченим» тощо.

Більше року наша країна переживає складну соціально-політичну ситуацію. Десятки тисяч людей в Донецькій та Луганській областях покинули свої домівки і тимчасово перемістилися в інші регіони нашої держави. Кожна родина – це окрема сумна історія, яка шукає підтримки та взаєморозуміння. Тому при читальному залі гуманітарного профілю Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Миколи Островського був створений клуб для внутрішньо переміщених осіб “Разом”. Метою роботи клубу є надання інформаційної підтримки, правової та психологічної допомоги та створення умов для полегшення інтегрування цих людей в наше суспільство тощо.

В клубі спілкуються люди з Луганська, Донецька, Горлівки, Макіївки, Краснодона та інших міст та сіл. Всі вони намагаються знайти своє місце в новому житті. Держава спільно з бібліотеками робить все необхідне, щоб гарантувати виборче право кожній людині, навіть якщо вона вимушено покинула своє постійне місце проживання. Крім звичайних бібліотечних

послуг, разом з іншими установами і організаціями міста, бібліотекарі збирали одяг, харчі, таким чином надавали допомогу людям, які опинились в скрутній ситуації.

Люди заходять до бібліотек не тільки для того, що взяти почитати книжки, а й за добрим словом. Почути голос рідних чи надіслати родичу електронного листа, переглянути останні новини з рідних міст. Радіють, коли вдається хоч би здалеку побачити рідну домівку на світлинах чи відеокадрах. Поряд з постійними користувачами бібліотеки внутрішньо переміщені особи відвідують різноманітні творчі пізнавальні заходи. Адже у час психологічної та моральної виснаженості кожен хоче трішки відпочити і забути у якійсь цікавій справі. Для цієї категорії людей безкоштовно надаються послуги психологів, постійно оновлюються книжкові виставки, організуються благодійні акції по збору матеріальної та гуманітарної допомоги для осіб, переселених із зони АТО.

Діяльність бібліотечних закладів спрямована на підвищення рівня поінформованості суспільства та формуванню у громадян толерантного ставлення до біженців і переселенців з АР Крим та східних регіонів України.

Працівники бібліотек повинні бути у постійному пошуку нових форм і методів роботи на допомогу правовій освіті підростаючого покоління. Створюючи і розвиваючи єдиний інформаційний простір для навчання і отримання практичних навиків цивільно-правової освіти і виховання молоді, вони насправді будуть сприяти підвищенню рівня правової і правозахисної культури та виробленню активної громадянської позиції.

Подолання гендерних стереотипів, формування гендерної культури серед молоді на основі загальнолюдських

стандартів для жінок і чоловіків та існуючих правових норм – ще один із напрямків роботи бібліотек. Адже ні для кого не секрет, що прищепити нашому народу любов до дотримання прав людини в повсякденному житті, на побутовому рівні в умовах цивільного демократичного суспільства – справа зовсім не проста. Потрібні привабливі теми та форми роботи з питань рівності прав жінок та чоловіків. Пропонуємо провести круглі столи, бесіди, дискусії для молодіжної аудиторії із залученням відповідних спеціалістів на теми «Особливості прояву тендерного паритету батьків у вихованні дитини в сучасній сім'ї», «Гендерні відносини крізь призму громадської думки», «Шлюбно-сімейна ситуація і становлення особистості», «Домашнє насильство. Як захистити себе», «Допомога жінкам, які потерпіли від торгівлі людьми», «Гендерні особливості сучасної сім'ї».

Необхідність організації правового виховання серед української молоді зумовлена наступними чинниками:

- розбудова правової держави немислима без відповідного рівня правової культури її громадян;
- в сучасних умовах важливо подолати правовий нігілізм та правову неграмотність населення країни;
- однією з причин поширення злочинності серед неповнолітніх, омолодження дитячої злочинності є правова необізнаність дітей та підлітків.

Бібліотека спільно зі школами, іншими навчальними закладами, державними та громадськими організаціями відіграє важливу роль у формуванні правової культури громадян. Адже вона — найбільш доступна установа, яка володіє документально-інформаційними ресурсами з питань права і

зобов'язана забезпечувати реалізацію права людини на інформацію.

Коло правових проблем, які кожна бібліотека має тримати в полі зору, організовуючи роботу з молоддю, це:

- наркоманія, алкоголізм, СНІД;
- підліткова злочинність.

Основою верховенства права в цивілізованому суспільстві, фундаментом держави є правова культура, тобто певний рівень знань і розуміння права, активної і законслухняної поведінки людей, колективів та організацій. Підвищена увага до даної проблеми пояснюється тим, що в громадян України низька правова культура, тобто практично, відсутні знання основних положень Конституції, Декларації прав людини, Конвенції про права людини. Загальновідомо, що будувати правову державу і бути безграмотними в своїх правах, неможливо. Сьогодні суспільство потребує інформованих, компетентних особистостей, які приймають самостійні рішення і здатні нести відповідальність за свої вчинки.

Молодь визначає майбутнє будь-якої країни. Тому створення умов для більш повного задоволення інформаційно-правових запитів громадян, державних і громадських структур на основі бібліотечного фонду з використанням сучасних інформаційних технологій є важливим напрямом діяльності бібліотек. Книгозбірні можуть подолати правовий нігілізм, виховати повагу до Закону, навчити розуміти його, як інструмент, яким люди користуються, щоб жити в суспільстві. Правова ініціатива бібліотек змінює відношення суспільства до нас, закріплює за нами статус інформаційних і освітніх центрів.

Обласна бібліотека в цьому напрямку позиціонує себе, як методичний центр по бібліотечному обслуговуванню і інформаційному забезпеченню молоді. Вона співпрацює з установами юстиції, освіти, соціальної сфери, з громадськими організаціями, які реалізують ініціативи в сфері правової освіти, і не прагне їх підміняти, а використовує свої, бібліотечні форми роботи.

Пункти доступу громадян до офіційної інформації бібліотек на допомогу малозабезпеченим верствам населення

Мережа Пунктів доступу громадян (ПДГ) започаткована Українською бібліотечною асоціацією (УБА) у червні 2009 р. в межах спільного проекту УБА та Програми сприяння Парламенту України II (ПСП II) «Інформація органів влади для громадян у бібліотеці: пошук, доступ, консультування» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Діяльність Мережі ПДГ (далі Мережі) координується УБА у партнерстві з ПСП II.

Основними критеріями відкриття у бібліотеці Пункту доступу громадян, і, як наслідок, долучення бібліотеки до Мережі ПДГ, є: наявність у бібліотеці комп'ютерів з вільним доступом до мережі Інтернет; навчання на тренінгу «Інформація органів влади для громадян у бібліотеці: пошук, доступ, консультування» співробітника бібліотеки, до професійних обов'язків якого входить безпосереднє спілкування із читачами (із подальшим наданням консультацій у Пункті доступу громадян).

Послуги, що надає ПДГ

- вільний доступ користувачів бібліотеки до інтернет-ресурсів офіційної інформації;

- групові заняття користувачів з методики пошуку офіційної інформації в Інтернеті;
- індивідуальні консультації користувачам щодо пошуку офіційної інформації;
- довідки користувачам щодо джерел та пошуку офіційної інформації;
- пошук офіційної інформації на запит користувача (конкретний документ);
- пошук офіційної інформації на запит користувача (підбірка документів за темою);
- виставки літератури;
- складання бібліографічних та вебліографічних списків;
- допомога у складанні та оформленні офіційних документів;
- розсилка інформації користувачам (представникам влади, ГО та ін.);
- юридичні консультації від волонтерів;
- друк та запис інформації на е-носії тощо.

Користувачами ПДГ є усі категорії населення. До ПДГ у бібліотеці звертаються як найменш захищені та найменш спроможні – пенсіонери, студенти, люди з обмеженими можливостями, безробітні, так і освітяни, підприємці, представники неурядових організацій та місцевої влади. Для інформування користувачів бібліотек про нові бібліотечно-інформаційні послуги було розроблено та розповсюджено спеціальний плакат, який вказує на наявність Пункту доступу громадян до офіційної інформації в цій книгозбірні.

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека імені Миколи Островського приєдналася до Мережі Пунктів доступу громадян (ПДГ) до офіційної інформації органів влади у 2009 р. після участі в Міжрегіональному тренінгу «Інформація органів влади для громадян у публічній бібліотеці: пошук,

доступ, консультування», що відбувся у Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Островського. Пункт доступу громадян було створено при Центрі регіональної та правової інформації. Це спеціально обладнане безкоштовне комп'ютерне місце з підключенням до Інтернету, де користувачі можуть самостійно або з допомогою бібліотекаря-консультанта отримати доступ до інформації органів влади будь-якого рівня. Консультанти ПДГ допомагають користувачам у формуванні навиків роботи з мережевими ресурсами державних та місцевих органів влади та управління, забезпечують доступ до сайтів органів місцевого самоврядування, виконавчої, законодавчої та судової гілок влади. Відтепер кожен користувач бібліотеки може познайомитися зі змістом потрібного закону чи постанови, одержати інформацію щодо державних установ, політичних партій, громадських організацій, вирішувати життєво необхідні питання безпосередньо в бібліотеці. Це стало можливим завдяки новітнім інформаційним технологіям, вільному безкоштовному доступу до мережі Інтернет та завдяки діяльності Мережі ПДГ. На замовлення користувачів роздруковуються підбірки Законів, урядових рішень з різних питань, також надається допомога в оформленні документів (сканування, редагування, набір тексту, друк), оформлення заявок на участь в конкурсах, ЗНО, «круглих столах», громадських слуханнях тощо, провадиться актуалізація даних вкладників Ощадбанку колишнього СРСР. Всі запити оформляються письмово і реєструються у зошиті обліку довідок.

Створена та постійно поповнюється електронна База даних «Законодавство України»; видано вебліографічні списки: «Що потрібно знати про земельну реформу», «Молодь, сім'я, діти», «Податковий кодекс України», «Пенсіонеру на замітку», «Соціальний захист», «Колегам-бібліотекарям». Для

полегшення пошуку інформації на сайті бібліотеки відкрито рубрику «Пункт доступ громадян до офіційної інформації», а також розміщено посилання на сайти Хмельницької обласної державної адміністрації, Хмельницької обласної ради та сайт Хмельницької міської ради.

Хмельницька ОУНБ стала учасником справжнього комунікативного майданчика для онлайнowego спілкування громади із владою, відкриваючи шлях до розбудови демократичного суспільства.

11 березня 2014 року стартував проект скайп-консультування для малозабезпечених громадян та осіб, що опинились в складних життєвих обставинах. Правову допомогу віддаленим користувачам надають юристи Хмельницької обласної громадської організації «Подільська правова ліга», Хмельницького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, головного територіального управління юстиції у Хмельницькій області, управління Пенсійного фонду України в Хмельницькій області та юридичної клініки Хмельницького університету управління та права. У режимі скайп-зв'язку відповіді на запитання отримують жителі віддалених населених пунктів Хмельниччини. Основні питання стосуються пенсійного забезпечення, соціального захисту населення, незаконного звільнення з місця роботи. Юристи Хмельницького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги готові крім консультування, допомогти незахищеним верствам населення в складенні документів процесуального характеру, здійсненні представництва їх інтересів у суді, органах місцевого самоврядування та перед іншими особами. Послуги адвокатів оплачуватиме держава. Це розширить можливості доступу до правосуддя, гарантованого Конституцією України та Конвенцією про захист прав та основоположних свобод.

Консультування проводиться останній четвер місяця з 10-00 до 11-00 години.

Питання до спеціалістів жителі віддалених пунктів можуть задавати у пунктах доступу громадян до офіційної інформації у бібліотеках.

Зміст

Правова освіта — вимога часу..... 3

Пункти доступу громадян до офіційної інформації
бібліотек на допомогу малозабезпеченим верствам
населення 17

Для нотаток

Методичне видання

Правова освіта — вимога часу

Методичні поради

Укладачі: *Заморока А.В., Шеїн О.М.*

Відповідальна за випуск: *Синиця Н.М.*

Комп'ютерне опрацювання: *Дорош В.Ю.*